

Tijdens je residency in IJsland veranderde de inhoud van je werk door hoe je de omgeving ervaarde. Wat was er zo anders aan de ervaring van je omgeving dan daarvoor?

In IJsland verbleef ik in een klein afgelegen dorpje in een fjord, met nauwelijks mensen, winkels, nieuws en verkeer, maar wel omringd door bergen en zee. Ik denk dat de rust en stilte ervoor zorgden dat ik mijn omgeving veel intenser kon ervaren. Ik merkte dat mijn zintuigen scherper werden, waardoor ik alle aandacht had voor de subtiele geuren, kleuren, veranderingen, aanraking en geluiden in het ruige landschap. In de stilte kon ik me ook tijdens het tekenen met meer aandacht en geduld dan thuis laten meeslepen door details.

Ik was naar IJsland gegaan met het voornemen om de relatie tussen lichaam en landschap te onderzoeken. Eenmaal daar bleek het landschap zo overweldigend aanwezig, dat het lichaam al tekenend verdween in het landschap. Tijdens mijn dagelijkse wandelingen ervaarde ik heel sterk onderdeel te zijn van een groter geheel - een

SENSE OF SEDIMENT

2024

aarde vol bergen en waterstromen die voor mij bestonden, en na mij nog zullen bestaan, en in een staat zijn van constante verandering. Ik begon de aarde als een levend lichaam te zien en tekenen: ademend, bewegend, verterend, lekkend, in een andere tijd dan die van ons. Zachte, traag groeiende mossen bedekken eeuwenoude rotsen, zoals vlees tijdelijk onze botten omhult.

Spienburg tekende de serie *sense of sediment* tijdens haar residency bij de Fish Factory in IJsland. In de tekeningen verwaagt het onderscheid tussen lichaam en landschap. Kijken we bijvoorbeeld naar bloedvaten of naar aderen in gesteente? De serie is het fundament voor *I can be a mountain*. De rest van de nieuwe werken die te zien zijn in deze tentoonstelling zijn uit de tekeningen voortgevloeid.

ACRYL, INKT EN POTLOOD OP PAPIER

De bergachtige installatie *being earth* staat op een centrale plek in de tentoonstelling. Speelden bergen een speciale rol voor je in IJsland?

Ik staarde eindeloos naar de bergen die ons huis en het atelier omringden. Vanuit de woonkamer zag je een aantal bergen die elk moment van de dag leken te veranderen door de rondwervende wolken, de lichtval, en de veranderende patronen in smeltende sneeuw en waterstroompjes. Bij een andere bergtop waar ik vaak heen wandelde waren heel duidelijk verschillende lagen steen zichtbaar - daardoor was het voelbaar hoe de berg door de bewegende aardlagen en tijd was gevormd. Ik denk dat ik hierdoor de bergen als iets levends ging zien. Het is niet voor niks dat onze taal ruggen en schouders toekent aan een berg.

BEING EARTH

2024

Toen ik terug was in mijn eigen atelier en verder dacht over het idee van de aarde als levend lichaam, moest ik denken aan de 'navel van de wereld' die ik ooit in Delphi zag: een gebeeldhouwde steen die volgens de Griekse mythologie het middelpunt van de aarde aangaf. Hiermee werd de wereld een persoon met een navel: Gaia.

being earth laat zich op twee manieren vertalen: 'de aarde zijn', én 'het wezen aarde'. Spienburg liet zich voor deze installatie inspireren door de navelberg in Delphi, een steen in de vorm van een berg die in de Griekse mythologie het middelpunt van de aarde representeert. Als we ons de aarde voorstellen met een navel wordt ze een persoon, het wezen aarde. Een persoon zoals wij: zijn wij de aarde?

O.A. POLYSTYREEN, KATOEN, MODELLEERPASTA EN MARMERZAND

Nu is het gangbaar de aarde als een ding te zien, een gebruiksvoorwerp. Maar wanneer je het landschap benadert als een personificatie of een entiteit die net als wij leeft, ontstaat er een hele andere verhouding tussen mensen en hun omgeving.

Eén van de beelden die je inspireerden tot het maken van *being earth* toont een opvallende begrafenispraktijk: een kleine berg waar mensen in foetushouding in worden begraven. Wat zegt dat beeld voor jou over onze verhouding met de aarde?

Het beeld toont een oude begrafenispraktijk uit Zuid-Amerika, waarbij de overledene werd omwikkeld met vele lagen textiel in de vorm van een berg. Voor mij benadrukt het vooral het cyclische karakter van levende en niet levende materie: de overledene eindigt in foetushouding, dezelfde waarin de persoon het leven ooit begon. Elk einde is zo een nieuw begin. Vanuit menselijk perspectief is dat een mooi spiritueel gegeven. Vanuit het perspectief van de aarde

verwijst het voor mij naar de kringloop van materie: het lichaam wordt een verzameling van stoffen die worden opgenomen in de geologische processen van de aarde. Net zoals alle stoffen op aarde voortdurend verbindingen aangaan, transformeren, en weer uiteenvallen in elementaire deeltjes.

Dus als wij doodgaan, en we uiteenvallen in elementaire deeltjes, dan zouden die deeltjes zich weer kunnen verzamelen in een berg?

Ja, of de deeltjes gaan op in een boom of rivier; ons lichaam lost op in het landschap en vermengt zich met het hemellichaam aarde¹. De uitwisseling tussen ons lichaam en het landschap werkt ook andersom: de deeltjes water die zich in ons lichaam bevinden stroomden ooit in de zee, of vielen als regendruppels neer op de aarde. Ook bij leven dragen we stukjes berg, boom en rivier in ons lichaam. Ik voel me erg aangetrokken tot Astrida Neimanis' ideeën over fluiditeit. Ons lichaam is voortdurend in uitwisseling

SENSE OF SEDIMENT (DISSOLVE)

2024

met de wereld en mensen om ons heen. Ze schrijft: "Mammal, reptile or fish; sapling or seed, river delta or backyard pond -all of these bodies are necessarily brought into being by another body of water that dissolves, partially or completely, to water the bodies that will follow. On a geological scale, we have all arisen out of the same primordial soup".

Dit blauwe textielwerk is gebaseerd op een tekening van een wiegende bol zeewier. De vormen zijn fluïde geworden in *sense of sediment (dissolve)*. Het bolletje zeewier is al geen zeewier meer, het zou net zo goed een kloppend hart kunnen zijn. De beweging is nog zichtbaar door de getekende lijnen van de stroming. Net als in *sense of sediment (sinking)* heeft Spienburg gekozen om de lijnen te borduren. Het is een alternatieve manier van tekenen die het satijn letterlijk laat golven; een beweging die wordt benadrukt door de glans van het materiaal.

Oersoep. Mooi woord. Dit is wat ik af en toe ook kan voelen: ons lichaam absorbeert de omgeving en andersom. Zo zijn we onderdeel van een vloeibaar geheel dat voortdurend in beweging is, en is ons lichaam dus geen afgescheiden ding dat losstaat van andere lichamen en natuur. In het dagelijks leven hier in Nederland vind ik het momenteel erg moeilijk om deze verbondenheid met alles en iedereen te ervaren, in

SATIJN, KATOEN, GAREN, HOUT, ACRYLVERF

IJsland was dat veel makkelijker. Ik denk dat mijn werk momenteel een poging is om het gevoel van verbondenheid dat ik daar had vast te houden en over te brengen.

1. Officieel is de aarde geen hemellichaam omdat het wordt beschouwd als centraal object dat uitkijkt op de rest van het zonnestelsel. Maar vanuit een meer-dan-menselijk perspectief is de aarde één van de vele planeten, en zou het onze relatie met onze omgeving gelijkwaardiger kunnen maken als we de aarde als lichaam zien.

3 MEI - 6 JULI 2025

38CC

Kun je werken aanwijzen uit *I can be a mountain* waarop je zelf weer die verbondenheid voelt als je ze ziet?

Op dit moment voel ik dat het sterkst bij de video *being fluid*. Een video is door de combinatie van beweging en geluid goed in staat je naar een andere plek mee te voeren. Dit

BEING FLUID

2024 hoe elke beweging andere bewegingen in gang zet. Ook mooi hoe de stroming zichzelf herhaalt, maar elke golf toch steeds net anders is.

Spienburg filmde dit beeld in IJsland in 2024. Het beeld roept bij haar een gevoel van verbondenheid op dat cultureel theoreticus Astrida Neimanis beschrijft als de 'aqueous community': de waterige gemeenschap. Water golft door alles, en als we onszelf ervaren als waterig zijn we minder geïsoleerd van onze omgeving, en meer onderdeel van een allesomvattende stroom.

HD VIDEO PROJECTIE
2.30 MIN (LOOP)

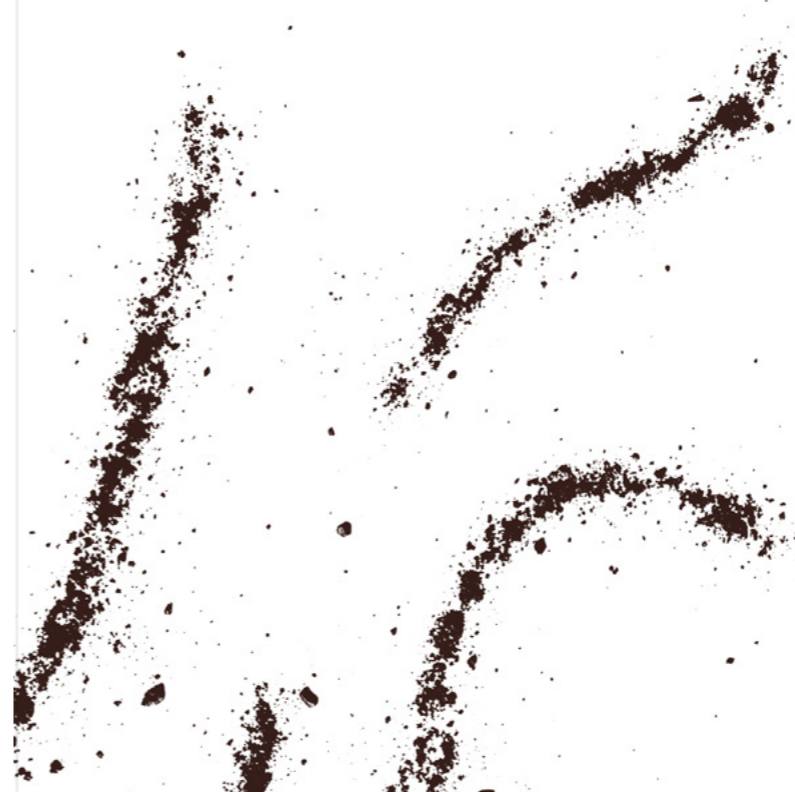
Een ander soort verbinding zit in de vlechten van *braiding, breathing*. Tijdens het maken van dit werk luisterde ik naar het boek *Braiding Sweetgrass* van Robin Wall Kimmerer. Daarin wordt het vlechten van veenreukgras beschreven als een manier om

BRAIDING, BREATHING

2025 je met de aarde te verbinden: zoals ook het vlechten van de haren van een persoon een vorm is om zorg en affectie te tonen.

De vlechten in *braiding, breathing* verwijzen naar botanist Robin Wall Kimmerer's boek *Braiding Sweetgrass*. Kimmerer is half Potawatomi - binnen deze Noord-Amerikaanse inheemse groep worden vlechten 'Sweetgrass', oftewel veenreukgras, cadeau gedaan als symbool voor voorspoed. Dit type gras is een soort die floreert wanneer het wordt geplukt door mensen. Het gras heeft ons nodig, en wij het gras.

SISAL, KATOEN, INKT, METALEN BEUGEL, STENEN

GEDACHTENWISSELINGEN OVER

I can be a mountain

Bij deze tentoonstelling is gekozen om meer context te geven aan de hand van correspondentie. In deze tekst wordt Eva gevraagd naar de gedachten achter de werken, en legt ze in haar antwoorden een deel van het maak- en denkproces bloot. Ook noemt ze inspiratiebronnen voor *I can be a mountain*.

Wil je beknopte informatie over de individuele kunstwerken? De werken die in de tekst worden genoemd zijn aan de rechterkant toegelicht. De toelichtingen zijn zo geschreven dat ze ook onafhankelijk van de tekst gelezen kunnen worden.

TUSSEN KUNSTENAAR EVA SPIERENBURG
EN CURATOR VEERLE DRIESSEN